

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. rugsėjo 3 d. Nr. 21RE3-373 (AG3-306/24-2026)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos UAB „X“ skundą atsakovei Šiaulių miesto savivaldybės administracijai, trečiasis suinteresuotas asmuo Šiaulių miesto savivaldybės meras, dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja UAB „X“ (toliau – ir pareiškėja) 2026 m. liepos 29 d. kreipėsi į Komisiją su skundu, parašydama panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – atsakovė) 2026 m. birželio 30 d. sprendimo Nr. S-2585 „Dėl priedangos adresu [duomenys neskelbtini]“ (toliau – Skundžiamas raštas) dalį, kuria netenkintas pareiškėjos prašymas išbraukti patalpą, esančią [duomenys neskelbtini], iš priedangų sąrašo; netaikyti pareiškėjai pareigos ženklinti šias patalpas kaip tinkamą naudoti priedangą ir užtikrinti 24/7 gyventojų patekimą į jas; įpareigoti Šiaulių miesto savivaldybės administraciją per administracinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Pareiškėja skunde nurodo, kad Šiaulių miesto savivaldybės mero 2026 m. kovo 17 d. potvarkiu Nr. M-401 buvo patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės parinktų priedangų ir jų poreikio sąrašas. Į šį sąrašą buvo įtrauktos ir UAB „X“ priklausančios 550 m² ploto rūšio patalpos, esančios [duomenys neskelbtini].

2026 m. gegužės 26 d. raštu „Dėl pasirengimo užtikrinimo galimų oro pavojaus grėsmių atveju“ (toliau – Raštas) atsakovė paprašė užtikrinti galimybę gyventojams visą parą (24/7) patekti į UAB „X“ valdomą priedangą bei organizuoti jos atrakinimą ir prieinamumą gyventojams gavus oficialų perspėjimą apie oro pavojų per GPIS (gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema telefoniniais pranešimais) ir (ar) gyventojų perspėjimo sirenas ir (ar) Savivaldybės ar atsakingų institucijų pranešimą; taip pat įsidiesti mobiliąją programą „Signal“, kurioje yra sukurta grupė „Šiaulių m. priedangų valdytojai“ ir į šią grupę prisijungti vadovus ir paskirtus atsakingus asmenis už priedangos atrakinimą ir paruošimą.

2026 m. birželio 4 d. raštu pareiškėja kreipėsi į atsakovą, informuodama apie faktinį patalpų netinkamumą priedangai ir prašydama netaikyti bendrovei pareigos ženklinti aptariamas patalpas kaip tinkamą naudoti priedangą ir užtikrinti 24/7 gyventojų patekimą į jas – išbraukti iš Priedangų sąrašo; atlikti pakartotinę faktinę patalpų apžiūrą ir techninį vertinimą, dalyvaujant Savivaldybės civilinės saugos specialistams ir, jei būtina, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento specialistams; įvertinti, ar patalpos realiai gali būti laikomos priedanga pagal teisės aktų reikalavimus ir priedangų parinkimo bei parengimo kriterijus; pateikti pareiškėjai Savivaldybės turimą vertinimo

medžiagą, kuria remiantis šios patalpos buvo įtrauktos į priedangų sąrašą, įskaitant faktinės apžiūros aktą, patalpų būklės vertinimą, ploto ir talpinamų gyventojų skaičiaus nustatymo pagrindimą.

2026 m. birželio 22 d. atsakovės atstovai faktiškai apžiūrėjo pareiškėjo patalpas, įtrauktas į Šiaulių miesto savivaldybės parinktų priedangų ir jų poreikio sąrašą. Tą pačią dieną UAB „X“ atsakovui pateikė prašymą, kuriuo prašė: išbraukti patalpą, esančią [duomenys neskelbtini], iš priedangų sąrašo; netaikyti bendrovei pareigos ženklinti šias patalpas kaip tinkamą naudoti priedangą ir užtikrinti 24/7 gyventojų patekimą į jas; pagalbos, skiriant ne mažiau 40 000 Eur finansinę paramą minimaliems įrengimo/paruošimo darbams, kad rūsį paversti minimaliai tinkama ir saugia darbuotojų priedanga.

Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2026 m. birželio 30 d. raštu „Dėl priedangos adresu [duomenys neskelbtini]“ Nr. S-2585 (toliau – Skundžiamas raštas) pareiškėja buvo informuota, jog priimtas sprendimas UAB „X“ priklausančių patalpų iš priedangų sąrašo neišbraukti. Rašte taip pat pažymima, kad „Šiaulių miesto savivaldybė šiuo metu nenumato galimybės skirti Savivaldybės biudžeto lėšų privačiam verslui priedangų įrengimui ar pritaikymui“.

Mano, jog Skundžiamo rašto dalis, kuria netenkintas pareiškėjos prašymas išbraukti patalpą, esančią [duomenys neskelbtini], iš priedangų sąrašo; netaikyti pareiškėjai pareigos ženklinti šias patalpas kaip tinkamą naudoti priedangą ir užtikrinti 24/7 gyventojų patekimą į jas, nėra teisėta ir pagrįsta, todėl naikintina.

Pareiškėja cituoja Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo (toliau – KVCSĮ), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 patvirtinto Slėptuvių, kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų poreikio nustatymo, parinkimo, žymėjimo, jų parengties organizavimo ir naudojimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatas.

Pažymėjo, jog UAB „X“ patalpos buvo įtrauktos į Šiaulių miesto savivaldybės parinktų priedangų ir jų poreikio sąrašą, neatsižvelgus į jokių objektyvius / realybėje egzistuojančius duomenis – patalpos į sąrašą įtrauktos savaime, vien dėl to, jog yra rūsyje. Be kita ko, visiškai neatsižvelgta ir neįvertinti aplinkos ministro nustatyti priedangų įrengimo reikalavimai (Aprašo 23.3. p.). Be to, pareiškėja savivaldybės administracijos direktoriui neteikė jokios informacijos apie bendrovės valdomas ir savivaldybėje esančias priedangas, statinius ir patalpas, kurie gali būti parenkami priedangoms įrengti (Aprašo 23.1. p.).

Dar 2026 m. birželio 4 d. rašte UAB „X“ pažymėjo, jog į priedangų sąrašą įtrauktos patalpos yra rūsio tipo patalpos, kurios daugiau kaip 30 metų faktiškai nenaudojamos, yra užrakintos, neremontuotos, nepritaikytos žmonių buvimui ir saugiam patekimui. Patekimas į šias patalpas dėl jų fizinės būklės, nusileidimo pobūdžio, patalpų nepritaikymo ir saugos rizikų gali būti pavojingas. Į jas saugiai patekti galėtų tik specialiai pasirengę asmenys, pavyzdžiui, priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos darbuotojai ar kiti atitinkamai pasirengę specialistai. Patalpos šiuo metu neatitinka bent šių praktinių priedangai būtinų sąlygų: nėra pritaikytos saugiam gyventojų patekimui ir evakuacijai; nėra pritaikytos būti žmonėms; ilgą laiką nebuvo remontuotos ir eksploatuotos; nėra parengtos gyventojų priėmimui, registravimui ir buvimui; jų faktinė techninė, inžinerinė ir priešgaisrinė būklė nėra patvirtinta kaip tinkama masiniam žmonių patekimui; nėra realių galimybių užtikrinti saugų ir sklandų gyventojų patekimą bet kuriuo paros metu; jų pritaikymas priedangos funkcijai pareikalautų reikšmingų statybinių, inžinerinių, organizacinių ir finansinių investicijų.

Skundžiamame rašte nėra viena iš nurodytų aplinkybių neatsižvelgta. Sprendimas ginčijamoje dalyje apskritai yra be motyvų. Jame apsiribojama bendro (ne teisinio) pobūdžio teiginiu, jog „darbo grupės vertinimu, verslo subjektai, valdantys į priedangų sąrašą įtrauktus objektus, taip pat turi prisidėti prie visuomenės saugumo užtikrinimo ekstremaliųjų situacijų ir karo metu“.

Pareiškėja pabrėžia, jog UAB „X“ patalpos yra rūsio / gamybinės patalpos. Jos yra tinkamos naudoti pagal tokią paskirtį. Tuo tarpu ginčas yra kilęs dėl galimybės tokias patalpas naudoti kaip priedangą, t. y. visiškai kitai paskirčiai. Apie šį aspektą Skundžiamame rašte apskritai nekalbama.

Pareiškėja nurodo, kad prie skundo prideda UAB „SDG“ parengtą 2026 m. liepos 7 d. Statinio apžiūros aktą, cituoja jame užfiksuotas aplinkybes bei akcentuoja, kad Statinio apžiūros akto išvados vienareikšmės: nėra pakankamo techninio pagrindo konstatuoti, kad esamos būklės patalpos yra tinkamos saugiam 367 žmonių naudojimui kaip priedanga ekstremaliosios situacijos ar karo metu.

Apibendrinant nurodo, kad UAB „X“ patalpos į Šiaulių miesto savivaldybės parinktų priedangų ir jų poreikio sąrašą įtrauktos, neturint pakankamo / objektyvaus pagrindimo. Paašikėjus šioms aplinkybėms, atsakovė turėjo tenkinti pareiškėjos prašymą ir išbraukti bendrovės patalpas, esančias Televizorių g. 3, Šiauliai, iš priedangų sąrašo.

Atsakovė ir trečiasis suinteresuotas asmuo atsiliepime nurodo, kad su skundu nesutinka ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Cituoja ginčui aktualias KVCSĮ ir Aprašo nuostatas bei nurodo, kad pareiškėjai priklausanti priedanga į Priedangų sąrašą yra įtraukta nuo 2024 m. lapkričio 20 d. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2024 m. lapkričio 20 d. potvarkiu Nr. M-1520 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės parinktų priedangų ir jų poreikio sąrašo patvirtinimo“. Pažymėjo, kad kiekvienais metais atsakovei atnaujinant Priedangų sąrašą, priedangos duomenys nebuvo keisti nuo jos įtraukimo į Priedangų sąrašą, t. y. nuo 2024 m. lapkričio 20 d. (priedanga Priedangų sąrašė buvo ir 2025 m. (Šiaulių miesto savivaldybės mero 2025 m. lapkričio 20 d. potvarkis Nr. M-1573 (Priedangų sąrašo 123 p.)), Pareiškėjo 2026 m. birželio 22 d. prašymo nagrinėjimo metu (Šiaulių miesto savivaldybės mero 2026 m. balandžio 21 d. potvarkis Nr. M-571 (Priedangų sąrašo 121 p.)) ir šiai dienai galiojančiame Priedangų sąrašė (Šiaulių miesto savivaldybės mero 2026 m. liepos 3 d. potvarkis Nr. M-949 (Priedangų sąrašo 116 p.)).

Prieš priedangą įtraukiant į Priedangų sąrašą, buvo siekiama nustatyti jos tinkamumą, todėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus Civilinės saugos poskyris (toliau – Civilinės saugos poskyris) 2024 m. spalio 25 d. atliko pareiškėjai priklausančios priedangos patikrinimą (Civilinės saugos poskyrio 2024 m. spalio 29 d. patikrinimo aktas Nr. CSA-61 „Dėl priedangų Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje parinkimo“). Patikrinimo metu buvo nustatyta, kad patalpų konstrukcijos, jas įvertinus vizualiai, yra tinkamos, jos nėra tankiai apgyvendintoje vietoje ir gyventojams pasiekiamos per trumpą laiką. Taip pat nustatyta, kad atsižvelgiant į priedangos plotą (550 kv. m.) priedangoje talpinamų asmenų skaičius būtų 367 bei tai, kad priedanga nėra pritaikyta asmenų su negalia poreikiams. Vertinant pareiškėjai priklausančių patalpų tinkamumą priedangai, buvo atsižvelgta ir į Aprašo 23 punkte nurodytus kriterijus. Atsižvelgiant į tai, teigti kad priedanga į Priedangų sąrašą buvo įtraukta savaime, yra nepagrįsta. Pažymėjo, kad atsakovė ne be pareiškėjos žinios ir leidimo atliko priedangos patikrinimą (patikrinimas buvo suderintas su pareiškėja).

2024 m. lapkričio 6 d. vykusio Šiaulių miesto savivaldybės kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų parinkimo komisijos posėdžio metu buvo nurodyta, kad pareiškėjai priklausančioje priedangoje yra prikrauta nereikalingų daiktų, nėra WC, vietomis nėra apšvietimo, tačiau priedanga būtų galimybė naudotis nedelsiant. Įvertinusi visas nustatytas aplinkybes minėta komisija nusprendė pareiškėjai priklausančią priedangą įtraukti į Priedangų sąrašą (2024 m. lapkričio 8 d. informacinė pažyma (protokolas) Nr. VAK-498). Atitinkamai Priedangų sąrašas buvo patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės mero 2024 m. lapkričio 20 d. potvarkiu Nr. M-1520 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės parinktų priedangų ir jų poreikio sąrašo patvirtinimo“.

Pareiškėja apie priedangos įtraukimą į Priedangų sąrašą buvo informuota Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2024 m. lapkričio 29 d. raštu Nr. S-4533 „Dėl įtraukimo į priedangų sąrašą“. Taip pat pareiškėjai buvo pateikta informacija apie priedangos ženklšinimą bei pateikta susipažinti su Priedangos parinkimo, paruošimo ir jos panaudojimo rekomendacijomis Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje, patvirtintomis Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. rugpjūčio 10 d. potvarkiu Nr. M-721 „Dėl priedangos parinkimo, paruošimo ir jos panaudojimo rekomendacijų Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje patvirtinimo“.

Pažymėjo, kad Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2025 m. spalio 27 d. raštu Nr. S-4643 „Dėl priedangų būklės kasmetinio patikrinimo ir mokymų priedangų valdytojams“ pareiškėjos buvo prašoma pateikti informaciją apie priedangą, kuri yra įtraukta į Priedangų sąrašą, o būtent informuoti atsakovę apie 1) priedangos ženklšinimą ir jo būklę; 2) bendrą priedangos techninės būklės įvertinimą ir 3) priedangos valdytojo kontaktus (atsakingo asmens vardas, pavardė, kontaktinis telefonas). Pareiškėja į siunčiamą atsakovės raštą nesureagavo, informacijos nepateikė, todėl buvo laikoma, kad priedangos techninė būklė yra nepasikeitusi nuo 2024 metų.

Atsakovė, atsižvelgdama į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2026 m. gegužės 21 d. rašte Nr. 9.4-1164/2026(10.23E) „Dėl pasirengimo užtikrinimo galimų oro pavojaus grėsmių atvejų“ pateiktas rekomendacijas, priedangų valdytojams, tame tarpe ir pareiškėjai, pateikė Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2026 m. gegužės 26 d. raštą Nr. S-2016 „Dėl pasirengimo užtikrinimo galimų oro pavojaus grėsmių atvejų“, kurio buvo prašoma priedangų valdytojų užtikrinti galimybę gyventojams į priedangas patekti bet kuriuo paros metu.

Atsižvelgiant į pareiškėjos 2026 m. birželio 4 d. prašymą Nr. 07-05-15 „Dėl UAB „X“ valdomų patalpų, adresu [duomenys neskelbtini], įtraukimo į priedangų sąrašą ir jų faktinio tinkamumo naudoti kaip priedangą“ (toliau – 2026-06-04 Prašymas), atsakovė 2026 m. birželio 22 d. buvo nuvykusi apžiūrėti priedangą. Patikrinimo metu pareiškėjos vadovei suteikta konsultacija ir nurodyta, kad požeminės priedangos struktūrinė/inžinerinė perspektyva gera, tačiau reikia tvarkyti priedangoje esančios konstrukcijos stačius laiptus, išnešti iš priedangos esančius nenaudojamus daiktus. Patikrinimo metu taip pat buvo apžiūrėtos ir viršžeminės patalpos, šiuo metu naudojamos kaip sandėlis. Jomis naudotis kaip priedanga nebuvo rekomenduota, kadangi antžeminė pastato dalis labiau pažeidžiama netiesioginių kinetinių grėsmių bei stogo konstrukcijose esantys langai sudaro šukių grėsmę visiems po apačia esantiems žmonėms. Tą pačią dieną pareiškėja pateikė atsakovei prašymą Nr.07-05-16 „Dėl priedangos adresu [duomenys neskelbtini]“ (toliau 2026-06-22 Prašymas), kurio vienas iš prašymų buvo išbraukti priedangą iš Priedangų sąrašo ir netaikyti pareiškėjai pareigos ženklinti priedangą.

2026-06-22 Prašymas buvo svarstytas 2026 m. birželio 25 d. Šiaulių miesto savivaldybės kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų parinkimo darbo grupės (toliau – Darbo grupė) posėdyje. Darbo grupė aptarė 2026 m. birželio 22 d. patikrinimo metus nustatytas aplinkybes ir nutarė, kad Pareiškėjai priklausančios patalpos yra tinkamos priedangai. Darbo grupė taip pat įvertino tai, kad būtina užtikrinti gyventojų ir kitų aplinkinių asmenų oro pavojaus atveju apsaugą, todėl nusprendė priedangos neišbraukti iš Priedangų sąrašo.

Atsakovė paaiškina, kad Statybos techninio reglamento STR 2.07.02:2024 „Slėptuvės, kolektyvinės apsaugos statinio ir priedangos projektavimo ir įrengimo reikalavimai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2024 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. D1-63 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.07.02:2024 „Slėptuvės, kolektyvinės apsaugos statinio ir priedangos projektavimo ir įrengimo reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Reglamentas STR 2.07.02:2024) nuostatas privaloma taikyti tik naujai projektuojamiems ir įrengiamiems statiniams ir patalpoms, o jau esamiems statiniams ir patalpoms yra tik rekomendacinio pobūdžio. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjai priklausanči priedanga nėra naujai projektuojamas ir įrengiamas statinys ar patalpa, atsakovė, vertindama priedangos įtraukimą į Priedangų sąrašą, neprivalėjo vadovautis ir Reglamentu STR 2.07.02:2024.

Dėl pareiškėjos pateikto UAB „SDG“ 2026 m. liepos 7 d. statinio apžiūros akto pažymėjo, kad pareiškėja prie 2026 m. birželio 22 d. prašymo nebuvo pridėjusi Statinio apžiūros akto, todėl atsakovė, nagrinėdama prašymą, negalėjo įvertinti ir nevertino Statinio apžiūros akte nustatytų aplinkybių, todėl sprendžiant dėl atsakovės Skundžiamo rašto teisėtumo negali būti vertinamos tos aplinkybės ir reikalavimai, kurie nebuvo nurodyti pareiškėjos 2026 m. birželio 22 d. prašyme, nes tai reikštų tarp šalių kilusio ginčo, kuris persikėlė į Komisiją, neapibrėžtumą bei administracinės bylos ribų peržengimą.

Atsakovė teigia, kad Komisija pagal savo kompetenciją negali įpareigoti viešojo administravimo subjekto priimti konkretaus turinio administracinio sprendimo, šiuo atveju išbraukti priedangą iš Priedangų sąrašo. Tuo labiau, kad ginčo dalykas yra Skundžiamas raštas, o ne konkretus Šiaulių miesto savivaldybės mero potvarkis, kuriuo priedanga ir yra įtraukta į Priedangų sąrašą, todėl Skundžiamo rašto panaikinimas padėties nepakeistų, priedanga vis tiek liktų Priedangų sąrašė.

Skundas tenkintinas.

Ginčas byloje kilo dėl Skundžiamo rašto dalies, kuria netenkintas pareiškėjos prašymas išbraukti patalpą, esančią [duomenys neskelbtini], iš priedangų sąrašo, teisėtumo.

Nustatyta, jog Šiaulių miesto savivaldybės mero 2026 m. kovo 17 d. potvarkiu Nr. M-401 patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės parinktų priedangų ir jų poreikio sąrašas į kurį buvo įtrauktos ir UAB „X“ priklausančios 550 m² ploto rūšio patalpos, esančios [duomenys neskelbtini].

2026 m. gegužės 26 d. raštu „Dėl pasirengimo užtikrinimo galimų oro pavojaus grėsmių atveju“ atsakovė paprašė pareiškėjos užtikrinti galimybę gyventojams visą parą (24/7) patekti į UAB „X“ valdomą priedangą bei organizuoti jos atrakinimą ir prieinamumą gyventojams gavus oficialų perspėjimą apie oro pavojų per GPIS (gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema telefoniniais pranešimais) ir (ar) gyventojų perspėjimo sirenas ir (ar) savivaldybės ar atsakingų institucijų pranešimą; taip pat įsidiegti mobiliąją programą „Signal“, kurioje yra sukurta grupė „Šiaulių m. priedangų valdytojai“ ir į šią grupę prisijungti vadovus ir paskirtus atsakingus asmenis už priedangos atrakinimą ir paruošimą.

2026-06-04 Prašymu pareiškėja kreipėsi į atsakovą, informuodama apie faktinį patalpų netinkamumą priedangai ir prašydama netaikyti bendrovei pareigos ženklinti aptariamąs patalpas kaip tinkamą naudoti priedangą ir užtikrinti 24/7 gyventojų patekimą į jas – išbraukti iš Priedangų sąrašo; atlikti pakartotinę faktinę patalpų apžiūrą ir techninį vertinimą, dalyvaujant Savivaldybės civilinės saugos specialistams ir, jei būtina, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento specialistams; įvertinti, ar patalpos realiai gali būti laikomos priedanga pagal teisės aktų reikalavimus ir priedangų parinkimo bei parengimo kriterijus; pateikti pareiškėjai Savivaldybės turimą vertinimo medžiagą, kuria remiantis šios patalpos buvo įtrauktos į priedangų sąrašą, įskaitant faktinės apžiūros aktą, patalpų būklės vertinimą, ploto ir talpinamų gyventojų skaičiaus nustatymo pagrindimą.

2026 m. birželio 22 d. atsakovės atstovai, dalyvaujant pareiškėjos atstovams, faktiškai apžiūrėjo pareiškėjos patalpas, įtrauktas į Šiaulių miesto savivaldybės parinktų priedangų ir jų poreikio sąrašą.

2026 m. birželio 22 d. UAB „X“ atsakovui pateikė 2026-06-22 Prašymą, kuriuo prašė: išbraukti patalpą, esančią [duomenys neskelbtini], iš priedangų sąrašo; netaikyti bendrovei pareigos ženklinti šias patalpas kaip tinkamą naudoti priedangą ir užtikrinti 24/7 gyventojų patekimą į jas; pagalbos, skiriant ne mažiau 40 000 Eur finansinę paramą minimaliems įrengimo/paruošimo darbams, kad rūšį paversti minimaliai tinkama ir saugia darbuotojų priedanga.

Skundžiamas raštu pareiškėja buvo informuota, jog priimtas sprendimas UAB „X“ priklausančių patalpų iš priedangų sąrašo neišbraukti. Skundžiamame rašte taip pat nurodyta, jog darbo grupės vertinimu, verslo subjektai, valdantys į priedangų sąrašą įtrauktus objektus, taip pat turi prisidėti prie visuomenės saugumo užtikrinimo ekstremaliųjų situacijų ir karo metu. Atsakovė taip pat atkreipė dėmesį, jog KVCŠĮ 28 straipsnio 5 dalyje nustatyta: „Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kitos įstaigos, ūkio subjektai ir veiklos vykdytojai savivaldybės administracijos direktoriui teikia duomenis apie savo valdomus ir savivaldybėje esančius kolektyvinės apsaugos statinius ir priedangas, taip pat informaciją apie statinius ir patalpas, kurie Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti parenkami kolektyvinės apsaugos statiniams ir priedangoms įrengti, ir sudaro galimybes neatlygintinai jomis naudotis.“ Atsižvelgiant į tai, kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų valdytojams tenka pareiga užtikrinti jiems priklausančių statinių tinkamumą naudoti pagal paskirtį.

Skundžiamame rašte taip pat pažymima, kad „Šiaulių miesto savivaldybė šiuo metu nenumato galimybės skirti Savivaldybės biudžeto lėšų privačiam verslui priedangų įrengimui ar pritaikymui.

Pareiškėjos teigimu Skundžiamo rašto dalis, kuria netenkintas pareiškėjos prašymas išbraukti patalpą, esančią [duomenys neskelbtini], iš priedangų sąrašo; netaikyti pareiškėjai pareigos ženklinti šias patalpas kaip tinkamą naudoti priedangą ir užtikrinti 24/7 gyventojų patekimą į jas, nėra teisėta ir pagrįsta, todėl naikintina.

Atkreiptinas dėmesys, jog pareiškėja, be kita ko, prie skundo Komisijai pridėjo UAB „SDG“ parengtą 2026 m. liepos 7 d. Statinio apžiūros aktą, kuris atsakovei iki Skundžiamo akto nebuvo pateiktas, nes Skundžiamas aktas buvo priimtas 2026 m. birželio 30 d..

Taigi, atsakovė priimdama Skundžiamą raštą negalėjo vertinti tų aplinkybių, kurios nurodytos Statinio apžiūros akte.

Slėptuvės, kolektyvinės apsaugos statiniai ir priedangos įrengiamos vadovaujantis aplinkos ministro nustatytais slėptuvių, kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų projektavimo ir įrengimo reikalavimais.

Aprašo 23.3 papunktyje nustatyta, jog priedangos parenkamos atsižvelgiant į aplinkos ministro nustatytus priedangų įrengimo reikalavimus.

Aprašo 26.1 papunktyje nustatyta, jog priedangos valdytojas (-ai) ne rečiau kaip kartą per metus įvertina priedangos žymėjimą, fizinę būklę, taip pat priedangos atitiktį aplinkos ministro nustatytiems priedangų įrengimo reikalavimams ir apie nustatytus trūkumus per 5 darbo dienas nuo jų nustatymo informuoja savivaldybės merą.

Taigi, pareiškėja 2026-06-04 Prašymu informavo atsakovę, jog nurodytos patalpos yra rūšio tipo patalpos, kurios daugiau kaip 30 metų, t. y. nuo Bendrovės veiklos pradžios, faktiškai nenaudojamos, yra užrakintos, neremontuotos, nepritaikytos žmonių buvimui ir saugiam patekimui. Patekimas į šias patalpas dėl jų fizinės būklės, nusileidimo pobūdžio, patalpų nepritaikymo ir saugos rizikų gali būti pavojingas. Bendrovės vertinimu, į jas saugiai patekti galėtų tik specialiai pasirengę asmenys, pavyzdžiui, priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos darbuotojai ar kiti atitinkamai pasirengę specialistai. Priedanga pagal Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo sampratą turi būti toks statinys, patalpa, inžinerinis įrenginys ar kitas objektas, kuris gali sudaryti sąlygas gyventojams trumpą laiką išvengti gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių oro pavojaus ar kitų karinių grėsmių atveju. Mūsų vertinimu, vien formali rūšio patalpų egzistavimo aplinkybė savaime nereiškia, kad patalpos faktiškai gali būti saugiai naudojamos kaip priedanga.

Pareiškėja 2026-06-04 Prašymu taip pat konkrečiai pagrindė, kodėl patalpos šiuo metu neatitinka praktinių priedangai būtinų sąlygų: nėra pritaikytos saugiam gyventojų patekimui ir evakuacijai; nėra pritaikytos būti žmonėms; ilgą laiką nebuvo remontuotos ir eksploatuotos; nėra parengtos gyventojų priėmimui, registravimui ir buvimui; jų faktinė techninė, inžinerinė ir priešgaisrinė būklė nėra patvirtinta kaip tinkama masiniam žmonių patekimui; nėra realių galimybių užtikrinti saugų ir sklandų gyventojų patekimą bet kuriuo paros metu; jų pritaikymas priedangos funkcijai pareikalautų reikšmingų statybinių, inžinerinių, organizacinių ir finansinių investicijų. Pareiškėja taip pat pažymėjo, jog patalpų pritaikymas priedangos funkcijai reikštų ne paprastą patalpų sutvarkymą, o esminius statybinius, inžinerinius ir organizacinius pakeitimus.

Komisija sprendžia, jog atsakovės Skundžiamas raštas nėra motyvuotas ir pagrįstas. Įvertinus tai, kad pareiškėja 2026-06-04 Prašymu konkrečiai nurodė trūkumus dėl ko valdomos patalpos netinka priedangos paskirčiai, atsakovė Skundžiamame rašte nepasisakė nei dėl vieno išvardintų trūkumų. Pareiškėjai nebuvo atskleisti Darbo grupės motyvai, argumentai ir išvados kodėl ginčo patalpos, priešingai nei teigia pareiškėja, yra tinkamos priedangos paskirčiai. Statinio apžiūros akto, kurio atsakovė neturėjo Skundžiamo rašto priėmimo metu, duomenys patvirtina išvadą, jog atsakovės sprendimas laikyti ginčo patalpas tinkamomis priedangos funkcijoms įgyvendinti, abejotina. Skundžiamas raštas nepagrįstas faktinėmis aplinkybėmis, nėra duomenų apie ginčo patalpos atitiktį aplinkos ministro nustatytiems priedangų projektavimo ir įrengimo reikalavimais. t. y. nenurodytas joks teisinis pagrindas.

Motyvavimo pareigos turinys Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje visų pirma siejamas su teisėtumo principo suponuojamų reikalavimų laikymusi. Įgyvendindamas diskrecijos teisę, viešojo administravimo subjektas privalo atidžiai ištirti, paremti savo vertinimą argumentais, kurie yra reikšmingi ir kurie pagrindžia jais remiantis padarytas išvadas, atspindi faktines aplinkybes tokias, kokios jos iš tikrųjų yra, bei kurių pakanka pagrindimui, ir atsižvelgti į visus svarbius veiksnius (šiuo aspektu žr. LVAT 2014 m. vasario 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A662-563/2014). Esminė individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (pvz., LVAT 2015 m. vasario 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A398-442/2015; 2012 m. liepos 20 d. nutartis administracinėje byloje A520–2294/2012; 2012 m. rugpjūčio 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A444-2366/2012 ir kt.).

Pagal Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 nutarimu „Dėl asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis).

Apibendrinant aukščiau išdėstytą, Komisija sprendžia, jog atsakovės Skundžiamas raštas naikintinas, nes neatitinka administraciniams sprendimams keliamų reikalavimų, nurodytų Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnyje. Atsakovė sprendimas neišbraukti pareiškėjos patalpos, esančios [duomenys neskelbtini], iš priedangų sąrašo; netaikyti pareiškėjai pareigos ženklinti šias patalpas kaip tinkamą naudoti priedangą ir užtikrinti 24/7 gyventojų patekimą į jas, vertintinas kaip nemotyvuotas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos UAB „X“ skundą tenkinti. Panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2026 m. birželio 30 d. raštą Nr. S-2585 „Dėl priedangos adresu [duomenys neskelbtini]“.

Įpareigoti Šiaulių miesto savivaldybės administraciją per vieną mėnesį nuo šio sprendimo įsiteisėjimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Svetlana Sinkevičienė